

Sygn. akt IV U 1210/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Iwona Chojecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2014r. w S.

odwołania S. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 27 sierpnia 2013 r. Nr (...)

w sprawie S. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do świadczenia przedemerytalnego

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo S. P. do świadczenia przedemerytalnego od dnia 13 czerwca 2013 r.

Sygn. akt: IV U 1210/13 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 27 sierpnia 2013r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.2 ust.1 pkt 5 oraz ust.3 pkt 1, 2 i 3 ustawy z 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych odmówił S. P. prawa do świadczenia przedemerytalnego z uwagi na brak 40-letniego okresu uprawniającego do emerytury. Organ rentowy podniósł, że do stażu ubezpieczeniowego nie uwzględniono okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 20 maja 1970r. do 2 września 1972r., gdyż faktyczna trasa dojazdu pomiędzy gospodarstwem rolnym położonym w miejscowości G. a szkołą w G., do której uczęszczał ubezpieczony wynosi 32 km, a nie 22 km jak podał ubezpieczony. Ponadto zarówno z oświadczenia ubezpieczonego, jak i zeznań świadków wynika, że praca w gospodarstwie rolnym była wykonywana przez ubezpieczonego w niepełnym wymiarze czasu pracy, tj. przez 3 godziny dziennie.

Odwołanie od w/w decyzji złożył S. P. wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu stanowiska wskazał, że ustalenia organu rentowego co do wymiaru czasu pracy w gospodarstwie rolnym w powyższym okresie są niezgodne ze stanem faktycznym. Faktycznie bowiem praca w gospodarstwie rolnym zajmowała mu co najmniej 5 godzin dziennie, a w dni wolne od szkoły nawet cały dzień. Prace tę wykonywał zarówno rano – przed wyjazdem do szkoły, kiedy pomagał rodzicom doić krowy, a także po powrocie ze szkoły, kiedy wykonywał wszystkie prace przy zwierzętach, sprzątaniu w oborach oraz inne prace w zależności od pory roku. Odległość od domu

do szkoły – czy to 10 km, czy 30 km nie miała wpływu na wykonywanie przez niego tej pracy. Po prostu musiał ją wykonać (odwołanie k.2-3).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na argumenty przytoczone w zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k.4-5).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony S. P. mając ukończony 59 rok życia, w dniu 12 czerwca 2013r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o świadczenie przedemerytalne (wniosek o świadczenie przedemerytalne z 12 czerwca 2013r. k.1 akt o świadczenie przedemerytalne). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że do dnia rozwiązania ostatniej umowy o pracę, co nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy, ubezpieczony udowodnił okres ubezpieczenia w łącznej ilości 38 lat, 6 miesięcy i 19 dni, z czego 37 lat, 7 miesięcy i 9 dni okresów składkowych oraz 6 miesięcy i 10 dni okresów nieskładkowych. Rozpatrując uprawnienia do świadczenia organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców od 20 maja 1970r. do 2 września 1972r. z uwagi na to, że była ona wykonywana w wymiarze niższym niż 1/2 etatu, a ponadto istnieje rozbieżność między faktyczną odległością od miejsca zamieszkania (gospodarstwa rolnego) ubezpieczonego do szkoły, a odległością podaną przez ubezpieczonego (notatka na posiedzenie kolegium z 21 sierpnia 2013r. k.45 akt o świadczenie). Wskazując na powyższe decyzją z 27 sierpnia 2013r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do świadczenia przedemerytalnego (decyzja z 27 sierpnia 2013r. k.46 akt o świadczenie przedemerytalne).

Po raz ostatni ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu w Przedsiębiorstwie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. Zatrudnienie to trwało w okresie od 6 marca 2006r. do 30 listopada 2012r. i ustało na skutek wypowiedzenia przez pracodawcę z przyczyn nie dotyczących pracownika (świadcstwo pracy z 30 listopada 2012r. k.16 akt o świadczenie przedemerytalne). Od 3 grudnia 2012r. ubezpieczony zarejestrowany jest jako osoba bezrobotna, obecnie bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, który pobierał przez ponad 6 miesięcy – w okresie od 11 grudnia 2012r. do 10 grudnia 2013r. Od chwili zarejestrowania ubezpieczony nie odmówił propozycji pracy (zaświadczenie P. U. P.w G. z 12 czerwca 2013r. k.20 akt o świadczenie przedemerytalne). Na datę rozwiązania stosunku pracy ubezpieczony udowodnił okres ubezpieczenia w łącznym wymiarze 38 lat, 6 miesięcy i 19 dni (zestawienie przebiegu ubezpieczenia k.26-29 akt o świadczenie przedemerytalne).

Ubezpieczony urodził się w dniu (...) w miejscowości G. gmina S.. Rodzice ubezpieczonego J. i W. małż. P. od lat 60-tych XX wieku byli posiadaczami gospodarstwa rolnego położonego w miejscowości G. o powierzchni 9,99 ha, a na mocy Aktu Własności Ziemi wydanego w 1977r. stwierdzającego stan prawny na 4 listopada 1971r. stali się właścicielami przedmiotowego gospodarstwa rolnego (zaświadczenie S. P. w G. z 5 czerwca 2013r. k.10 akt o świadczenie przedemerytalne). Ubezpieczony od urodzenia mieszkał z rodzicami na terenie powyższego gospodarstwa. Po ukończeniu szkoły podstawowej ubezpieczony kontynuował naukę w (...) Szkole Zawodowej w G.. Szkołę tę ukończył w dniu 27 czerwca 1972r. (świadcstwo ukończenia (...) k.8 akt o świadczenie). Po ukończeniu 16. roku życia – w dniu (...) i do podjęcia pierwszej pracy zawodowej w dniu 3 sierpnia 1972r. ubezpieczony łączył naukę w powyższej szkole zawodowej z pracą w gospodarstwie rolnym rodziców. Rodzice ubezpieczonego na posiadanych gruntach uprawiali zboże, ziemniaki, tytoń. Mieli krowy w ilości 5-6 sztuk i hodowali trzodę chlewną na sprzedaż w ilości do 30 sztuk rocznie, a jednorazowo od 12 do 15 sztuk. W gospodarstwie był koń wykorzystywany do prac polowych oraz maszyny konne w rodzaju pług, brony. Odległość z gospodarstwa w miejscowości G. do G., gdzie uczył się ubezpieczony, wynosi 32 kilometry. Ubezpieczony rozpoczynał naukę w szkole o godzinie 8, a kończył około godziny 14. Rano opuszczał dom około godziny 7 i dojeżdżał rowerem 1,5 km do przystanku autobusowego w miejscowości S., a stamtąd jechał autobusem do G.. Do domu wracał około godziny 15. Ubezpieczony wstawał przed godziną 6 rano i codziennie przed wyjazdem do szkoły pomagał matce przy dojeniu krów. Czynności te zajmowały mu około 1 godziny. Po powrocie ze szkoły i obiedzie ubezpieczony przystępował do dalszej pracy w gospodarstwie rolnym. Do stałych czynności należały prace przy zwierzętach – przygotowaniu karmy i karmieniu zwierząt, prace porządkowe w pomieszczeniach dla zwierząt i inne prace np. wyjazd po drzewo do lasu, czy prace w obejściu. Prace te zajmowały mu od 3 do 4 godzin. Ponadto w zależności od pory roku okresowo dochodziły do tego prace polowe – przy oraniu, sianiu,

sadzeniu, a następnie przy żniwach, sianokosach, wykopkach. Wówczas praca ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym znacznie się wydłużała. W dni wolne od szkoły oraz w ferie i wakacje praca ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym przekraczała 8 godzin dziennie. Ubezpieczony posiada o 3 lata starszego brata. Brat ubezpieczonego ukończył szkołę w W. i w rozpatrywanym okresie mieszkał w W. (zeznania świadków: S. P. (2) k.9-9v – nagranie od minuty 17 do 23 i J. M. k.9v – nagranie od minuty 23 do 31 oraz zeznania ubezpieczonego k.10 - nagranie od minuty 32 do 34 i k.8v-9 – nagranie od minuty 1 do 14).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie S. P. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.2 ust.1 pkt 5 ustawy 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. Nr 120, poz.1252 ze zm.) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn. Ponadto, jak stanowi dalej ustęp 3 wskazanego przepisu świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ustępie 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna,
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych, nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych,
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Rozstrzygnięcie sprawy wymagało zbadania czy ubezpieczony do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy ,tj. do dnia 30 listopada 2012r. posiada okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 40 lat. Poza sporem pozostaje bowiem, że ubezpieczony spełnia pozostałe wymienione wyżej przesłanki nabycia świadczenia przedemerytalnego. Jak wynika z zaskarżonej decyzji organ rentowy uznał za udowodniony przez ubezpieczonego do dnia rozwiązania stosunku pracy z dniem 30 listopada okres uprawniający do emerytury w wymiarze 38 lat, 6 miesięcy i 19 dni. Do okresu tego nie zaliczył okresu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym od ukończenia 16. roku życia ,tj. od (...) do (...). wskazując na niższy niż połowa wymiar czasu pracy ubezpieczonego w tym gospodarstwie oraz rozbieżności w twierdzeniach ubezpieczonego co do odległości między miejscem położenia gospodarstwa rolnego a G., gdzie w spornym okresie ubezpieczony uczęszczał do szkoły.

Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że stanowisko organu rentowego jest błędne. Wprawdzie w oświadczeniu ubezpieczonego oraz w zeznaniach świadków złożonych na etapie postępowania przed organem rentowym (k.41-43 akt o świadczenie przedemerytalne) znalazło się stwierdzenie, że w dni nauki szkolnej ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym rodziców przez 3 godziny dziennie, niemniej analiza tego oświadczenia i zeznań świadków prowadzi do wniosku, że przedmiotowe oświadczenie i zeznania są w swej treści bardzo lakoniczne i w przypadku każdej z osób zawierają te same sformułowania. To zaś prowadzi do wniosku, że zostały odebrane w sposób „blankietowy” i bez podania istotnych dla sprawy okoliczności jak np. godziny powrotu ubezpieczonego ze szkoły do domu, rodzaju prac, w których miał uczestniczyć, choćby przybliżonej ilości zwierząt hodowanych w gospodarstwie, co ma znaczenie dla ustalenia zakresu prac i czasu poświęcanego na te prace przez ubezpieczonego. Również rozbieżności w podanej przez ubezpieczonego odległości między gospodarstwem rolnym a G. (22 km) nie stanowią same w sobie o tym, że ubezpieczony nie wykonywał pracy w gospodarstwie rolnym w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie. Skoro organ rentowy zweryfikował, że odległość ta wynosi 32 km, to powinien okoliczność tę ocenić w świetle całokształtu okoliczności sprawy. Nie ulega zaś wątpliwości, że odległość rzędu 32

km jest odległością, która pozwalała ubezpieczonemu na codzienne dojeżdżanie do szkoły i stale wykonywanie pracy w gospodarstwie rolnym. Zgodne z doświadczeniem życiowym jest bowiem przyjęcie, że pokonanie takiej odległości nie zabierało ubezpieczonemu więcej jak dwie godziny dziennie – po godzinie w jedną stronę, uwzględniając w tym konieczność dotarcia z G. do przystanku autobusowego w S. oddalonym od miejsca zamieszkania ubezpieczonego o 1,5 km. W tym zakresie Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom ubezpieczonego, które są spójne i logiczne. W ocenie Sądu na wiarę zasługują również spójne i logiczne zeznania ubezpieczonego i świadków co do rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego w spornym okresie w gospodarstwie rolnym rodziców. Z zeznań tych wynika, że po powrocie ze szkoły około godziny 15 ubezpieczony wykonywał szereg stałych prac przy szeroko rozumianym obrządku zwierząt (przygotowanie paszy, karmienie, uprzątnięcie po tej czynności) i innych wynikających z aktualnej potrzeby. Prace te zabierały ubezpieczonemu od 3 do 4 godzin, ale oprócz tego co rano przed wyjazdem do szkoły przez około godzinę czasu pomagał matce przy dojeniu krów w ilości 5-6 sztuk. Łącznie zatem czas pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym wynosił w ciągu dnia co najmniej 4 godziny. Dotyczy to oczywiście dni nauki szkolnej, bowiem w dni wolne od nauki i w wakacje oraz w dni nasilonych prac polowych praca ta wykonywana była w znacznie wyższym wymiarze. Co do samej potrzeby wykonywania przez ubezpieczonego pracy w gospodarstwie rolnym wskazać należy, że potrzeba ta nie budzi wątpliwości. Wielkość gospodarstwa rolnego rodziców ubezpieczonego i ilość hodowanych zwierząt oraz ówczesne warunki pracy w rolnictwie uzasadniają stwierdzenie, że praca ubezpieczonego miała istotne znaczenie dla przedmiotowego gospodarstwa, tym bardziej, że brat ubezpieczonego mieszkał w W., a zatem nie mógł pomagać w gospodarstwie. Dlatego na podstawie art.10 ust.1 pkt 3 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okres pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym trwający od 20 maja 1970r. ,tj. od ukończenia 16. roku życia do 2 września 1972r. podlegał doliczeniu do okresu wymaganego do emerytury, sprawiając że ubezpieczony do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy legitymuje się 40 letnim okresem ubezpieczenia.

Mając na uwadze całokształt przedstawionych okoliczności na podstawie art.477.14§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że S. P. przysługuje prawo do świadczenia przedemerytalnego od 13 czerwca 2013r. ,tj. od dnia następnego po zgłoszeniu wniosku o to świadczenie – art.7 ust.1 ustawy z 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych.